

TÜRK-İŞ GEÇMİŞTE NELERİ SAVUNUYORDU? GENEL KURUL KARARLARI

Aydınlık Gazetesi, 9 Ekim 2019

Yıldırım Koç

1-5 Aralık 1999, 18. Genel Kurul

19- Dini eğitim ve öğretimde devletin gözetim ve denetimi etkinleştirilmelidir.

21- Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü gibi kuruluşlar, işçi temsilcilerinin de katılımıyla Uluslararası Çalışma Örgütü benzeri bir yapıya kavuşturulmalı ve demokratikleştirilmelidir. Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası tarafından gelişmekte olan ülkelere dayatılan biçimiyle istikrar ve yapısal uyum politikaları uygulamasından vazgeçilmelidir. 1980'li yıllardan bu yana, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin birçoğunda uygulanan ve sermayenin uluslararası çıkarlarına öncelik tanıyan ekonomik politikalar terkedilerek, insana öncelik veren ve sosyal devlet anlayışına dayalı ekonomik politikalar benimsenmelidir. TÜRK-İŞ, IMF'nin, özel sektörün ve hükümetlerin, işçi ücretleri, memur aylıkları ve emekli aylıklarındaki artışı, hedeflendiği ileri sürülen enflasyon oranıyla sınırlama niyetlerine ve imzalanmış toplu iş sözleşmelerinde yer alan işçi lehine düzenlemeleri tek taraflı olarak yürürlükten kaldırma girişimlerine karşı çeşitli alanlardaki gücünü gösterecek ve bu gücünü etkili bir biçimde kullanacaktır.

26- Devlet, ülke kalkınmasını demokratik planlama yoluyla yönlendirmelidir. Devlet, ülkenin ve halkın çıkarlarını gözönüne alarak, piyasaya aktif bir biçimde müdahale etmeli ve piyasayı yerli ve yabancı tekelsel işletmelerin hakimiyetine bırakmamalıdır. Devlet, büyük işletmelerin kendi aralarında çeşitli biçimlerde anlaşarak piyasayı denetimleri altına alma girişimlerini önlemelidir.

28- Fabrikalar, bankalar, büyük ticarethaneler, büyük araziler ve çok miktardaki gayrimenkul üzerindeki bireysel tasarruf hakkı, ülkenin ve halkın çıkarları gerektirdiğinde, demokratik bir biçimde denetlenmeli ve ülkenin ve halkın çıkarları doğrultusunda yönlendirilmelidir. Devlet, aşırı kar peşinde koşanları denetim altına almalıdır.

29- Türkiye'de yaşayan vatandaşlarımızın yurtdışındaki mal varlığı ve banka hesapları tespit edilmeli, kamuoyuna açıklanmalı ve vergilendirilmelidir.

31- Ülkede ve devlet yönetiminde israf, yolsuzluk, rüşvet, hırsızlık önlenmelidir.

36- Ulusal savunma ile doğrudan ilgili sanayiler kamunun mülkiyetinde ve demokratik yönetiminde bulunmalıdır.

37- Ülkemizin önemli doğal kaynakları, çalışanların etkin yönetime katılımıyla, kamu kurum ve kuruluşları tarafından işletilmelidir. Kıyılar kamu mülkiyetinde olmalı ve ormanlar kamu mülkiyetinde kalmalıdır.

38- Enerji, bir kamu hizmeti olarak devletçe üretilmeli ve devletçe dağıtılmalıdır. Kamu işletmeleri eliyle çağdaş teknoloji deniz ve demiryolu ulaştırmacılığı geliştirilmelidir. Kamu hizmeti niteliğindeki posta ve telefon hizmetleri kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerine getirilmelidir.

39- Türkiye Cumhuriyeti'nin ekonomik ve siyasal bağımsızlığının ana dayanaklarından olan kamu iktisadi teşebbüsleri, özelleştirme adı altında değerlerinin çok altında fiyatlarla yerli ve yabancı kişi ve kuruluşlara yağmalatılmamalı, sendikasılaştırmanın ve işçileri köleleştirmenin bir aracı olan özelleştirme durdurulmalıdır. Günümüzde ulus-devletin ve vatandaşla Devletimiz arasındaki bağın daha güçlendirilmesinin ana araçlarından olan kamu kurum ve kuruluşlarının ve KİT'lerin özelleştirilmesi durdurulmalı ve engellenmelidir. Özelleştirmelerin iptaline ilişkin yargı kararları uygulanmalıdır. Yanlış siyasi kararlar nedeniyle veya sermayeyi desteklemek amacıyla uygun olmayan yerlerde ve geri teknolojiyle kurulan ve yeni teknoloji kullanılmasını sağlayacak yatırımlarla rasyonel hale getirilmesi olanaklı olmadığı, demokratik yapı bir ekonomik ve sosyal konseyde görüşülüp karara bağlanarak tespit edilecek kamu işletmeleri, bir süreç içinde elden çıkarılmalı veya tasfiye edilmelidir. Bu işyerlerindeki işçiler başka kamu işyerlerine yerleştirilmelidir. Bu kararda yalnızca sözkonusu işletmenin karı veya zararı değil, bu işletmenin ülke ekonomisine, yöre ekonomisine ve toplumsal hayata doğrudan ve dolaylı olumlu etkileri de gözönünde bulundurulmalıdır.

40- Çay ve tütün gibi küçük üreticilik için önemli alanlarda kamu tekeli yeniden kurulmalıdır.

49- Sağlık hizmetleri devlet tarafından, parasız olarak sağlanmalıdır. Koruyucu hekimliğe önem verilmelidir. Sağlık personeli sayısı ve niteliği yükseltilmelidir.

53- Asgari ücret, iki çocuklu bir ailenin insanca yaşamasına yeterli düzeyde olmalı ve altı ayda bir enflasyona ve ekonomik büyümeye endeksli olarak artırılmalıdır. Asgari ücret tespit komisyonu demokratik bir yapıya kavuşturulmalıdır.

60- Kadınların işgücüne katılımlarını ve ücret veya maaş karşılığı çalışma olanaklarını artırmak, çalışmakta olanların karşılaştıkları sorunları çözmek için genel ekonomik ve sosyal politikalar geliştirilmelidir. Kadının toplumsal statüsünü iyileştirmeye yönelik, gerektiğinde olumlu ayrımcılık da içeren politikalar belirlenip, kalkınma planlarında yer almalı ve uygulamada somutlaştırılmalıdır. Kadın istihdamını engelleyen unsurların ortadan kaldırılması ve teşvik edici yasal düzenlemelerin yapılması ve uygulanması sağlanmalıdır.

69- Kadın ve erkek işi ayırımına son verilmeli, yasalarda yer alan eşit değerdeki işe eşit ücret ilkesinin hayata geçirilmesi için gereken düzenlemeler yapılmalı, önlemler alınmalıdır.

77- Ülkemizin, yüzyılımızdaki en büyük doğal felaketinin telaşı içinde olduğu ve depremzedelerin yardımına koştuğu bir dönemde, IMF'nin talimatları doğrultusunda kabul edilen 4447 sayılı Yasa ile yokedilen haklarımız geri verilmelidir. Yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları, sigorta tekniği gözönünde bulundurularak, Sosyal Sigortalar Kurumu'na prim ödeyenlerin temsilcileri tarafından demokratik biçimde belirlenmelidir. Sosyal sigorta primlerinin işverenlerce zamanında yatırılmasını sağlayacak yasal ve idari düzenlemeler yapılmalıdır. SSK alacaklarının faizleri affedilmemeli, alacaklar taksitle bağlanmamalıdır. SSK genel kurulları her yıl toplanmalı ve önemli konularda karar ve ibra yetkisi tanınarak, danışma organı olmaktan çıkarılmalıdır. Sosyal güvenlikteki finansman açığının kapatılması için SSK gayrimenkullerinin satışı yoluna gidilmemelidir. SSK sağlık tesislerinin sağlık işletmesi haline getirilerek özelleştirilmesi girişimlerine son verilmelidir. Özel sigorta programları devlet tarafından sıkı bir biçimde denetlenmelidir.

86- Tüm ücretli çalışanlar aynı hak ve özgürlüklere sahip olmalıdır. İşçi sınıfının ayrılmaz bir parçasını oluşturan memur ve sözleşmeli personel statülerindeki kamu çalışanları da diğer işçilerle birlikte örgütlenebilmelidir. Sözleşmeli personel uygulamasına son verilmelidir. İşçi statüsünde çalışanların memur ve sözleşmeli personel statüsüne geçirilmesi uygulamasına son verilmelidir.

94- 1475 sayılı İş Yasası'nın 14. maddesinde 12 Eylül sonrasında yapılan değişikliklerle getirilen kıdem tazminatı tavanı kaldırılmalıdır. İşçinin kıdem tazminatı hakkından kesinlikle vazgeçilemez veya en küçük bir taviz bile verilemez. Bu hakkı daha da kısıtlamaya veya kaldırmaya yönelik herhangi bir ciddi girişime, üretimden gelen gücümüz ve siyasi gücümüz en etkili bir biçimde kullanılarak cevap verilecektir.

99- Devlet İstatistik Enstitüsü, enflasyon oranlarını saptayarak, ücret ve aylıkların belirlenmesi sürecini etkilemektedir. Ancak bu bilgiler sendikalara verilmemekte, sendikaların enflasyon oranlarının doğruluğunu denetleme olanağı ortadan kaldırılmaktadır. DİE'de işçilerin ve memurların yetkili örgütlerince belirlenecek temsilcileri bulunmalıdır.

116- Sendikacıların ve sendikaların siyasi alandaki faaliyetlerini kısıtlayan tüm yasaklama ve kısıtlamalar kaldırılmalıdır. TÜRK-İŞ, çalışanlar aleyhinde uygulama yapan hükümetler karşısında daha açık tavır alacak ve işçi sınıfının siyasi alandaki bağımsız gücünü daha da geliştirecek ve demokratik biçimde kullanacaktır. Çalışanların TBMM'de etkin bir biçimde temsilinin sağlanması için gerekli girişim ve çalışmalar yapılacaktır.

125- Türkiye, tüm ücretli çalışanların grev hakkını düzenleyen 87 sayılı ILO Sözleşmesi'ni onaylamıştır. Uluslararası Çalışma Örgütü yetkili organlarının 87 sayılı Sözleşme ile ilgili olarak grev hakkı konusunda kabul ettiği ilkeler doğrultusunda, barışçıl olmak koşuluyla, her türlü grev yasal kabul edilmeli, onaylanmış Sözleşmenin gerekleri ülkemizde de geçerli kılınmalıdır. Genel Kurulumuz, tüm çalışanların haklı taleplerimiz için gerçekleştirdikleri tüm meşru ve demokratik eylemleri ve grevleri desteklemektedir.

129- Genel grev yasal bir hak olarak tanınmalıdır. Hak grevi hakkı yeniden tanınmalıdır. Dayanışma grevi yasal bir hak olarak tanınmalıdır. Sendikasız işçilere de grev hakkı tanınmalıdır. İşçiler ve sendikalar, toplu sözleşme ile doğrudan ilişkili olmayan konularda da grev hakkına sahip olmalıdır. Konfederasyonların da grev kararı alma ve uygulama yetkisi olmalıdır.

131- Su, elektrik, havagazı, termik santrallerini besleyen linyit üretimi, tabii gaz ve petrol sondajı, üretimi, tasfiyesi ve dağıtımı ile, üretimi nafta veya tabii gazdan başlayan petrokimya işlerinde grev yasağı kaldırılmalıdır. Banka ve noterlik hizmetlerinde grev yasağı kaldırılmalıdır. Kamu kuruluşlarınca yürütülen şehiriçi deniz, kara ve demiryolu ve diğer raylı toplu yolcu ulaştırma hizmetlerinde grev yasağı kaldırılmalıdır. Eğitim ve öğretim kurumlarında grev yasağı kaldırılmalıdır. Sağlık hizmetlerinde acil servisler ve işler dışındaki birimlerde grev yasağı kaldırılmalıdır. Bu yasaklar, Türkiye tarafından onaylanmış bulunan 87 sayılı ILO Sözleşmesi ile temelden çelişmektedir.

133- Bakanlar Kurulu'nun grev erteleme yetkisi kaldırılmalıdır.

146- Lokavt yasaklanmalıdır.

149 - TÜRK-İŞ, tüm ülke çapında kaçak işçilikle mücadele kampanyası düzenleyecek; sendikaların örgütlenme çalışmalarına destek sağlayacak, şirketlerin durumu ve yapısı konusunda gerekli bilgileri temin edecek; sendikalar arasında koordinasyonu düzenleyecek ve uluslararası düzeyde işbirliği ve dayanışmanın geliştirilmesi için gerekli girişimlerde bulunacaktır.

150 - TÜRK-İŞ, Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter devlet yapısının bütünlüğünü ve bağımsızlığını, Atatürk ilkelerini ve aydınlanma ve çağdaşlaşma ülküsünü, laik ve demokratik sosyal hukuk devletini, insan haklarını ve parlamenter demokratik düzeni savunan ve her türlü zor ve şiddete karşı çıkan kuruluşlarla, bu kararların hayata geçirilmesi doğrultusunda işbirliği yapacaktır. Emek Platformu içindeki işbirliği ve dayanışma sürdürülecektir. TÜRK-İŞ, tüm işçileri ve sendikaları TÜRK-İŞ'in çatısı altında birleşmeye çağırmaktadır.

